

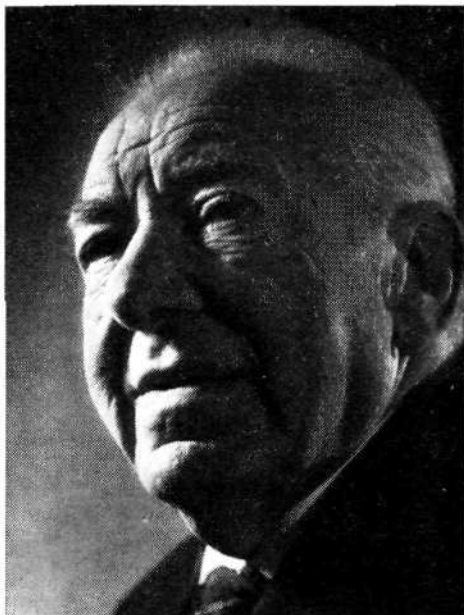
SKLADATELJ ANTON JOBST (1894—1981)

Izteklelo se je plodno življenje organistu, skladatelju, glasbenemu pedagogu, zborovodji, kapelniku Antonu Jobstu.

Rodil se je 12. septembra 1894 na Koroškem na Brdu pri Šmohorju očetu Nikolaju in materi Marijani roj. Grafenauer kot drugi sin od treh otrok. Prvo glasbeno vzgojo je dobil doma pri očetu, ki je bil organist v tamkajšnji župniji in pri stricu v Beljaku. Želja in nadarjenost sta ga pripeljala v Ljubljano na orglarsko šolo. Tam ga je vodil in usmerjal v nove tokove v glasbi prof. Stanko Premrl, ki je prevzel ravnateljstvo šole za Antonom Foersterjem. Spričevalo prvega letnika že dokazuje, da je 17-letni mladenič obvladoval orgle in klavir izvrstno. To oceno si je v drugem letniku obdržal in oceno izvrstno dobil še za preludiranje in modeliranje brez pripravljanja. Ni se potem čuditi, da je v odsotnosti nadomeščal svojega profesorja Premrla na orglah v ljubljanski stolnici. Z odliko je končal šolanje in kot osemnajstleten bil sposoben prevzeti najzahtevnejše mesto na orglah.

Za žirovsko novo cerkev so že pripravljali nove orgle, tedaj največje na podeželju in zadnje delo mojstra Milavca iz Ljubljane. Po nasvetu prof. Premrla je bil mladi Jobst izbran in zaprosen, naj bi prevzel mesto organista v Žireh. V oktobru leta 1912 se je s poštnim vozom napolil v Žiri. Bolj ko se je Poljanska dolina ožala, bolj je dozoreval sklep, da ponujenega mesta ne bo sprejel. Ko pa se je odprla žirovska ravan in ko je našel v Žireh že delujoči mešanjski zbor, ki mu je manjkalo samo še dober vodja, je zmagala želja da glasbeno deluje in ustvarja med njimi. Kmalu je uspel. Zbor je z vsako vajo pridobil na kvaliteti, ker ga je z vso zagnanostjo vodil mladi ustvarjavec, ki je pri devetnajstih letih doživel prvi natis svoje skladbe.

Med prvo svetovno vojno so bili vpoklicani naši mošje in fantje, med njimi tudi Jobst. Mnogi se niso vrnili nikoli. Njega pa so Italijani proti koncu vojne ujeli in ga odvedli v okupirano Albani-

jo. Tam so ujetnike uporabljali za graditev cest. Zadnjega decembra 1920 se je vrnil s štirimi kolajnami za hrabrost.

Spet se je vrnil v Žiri in v »zedinjeni« Jugoslaviji začel znova organizirati zборе, z njimi vaditi in jih usmerjati v nove smeri glasbe. Leta 1922 se je poročil z Marijo Kathernovo iz Ljubljane, ki je bila sopranistka v stolnem pevskem zboru. V njunem zakonu se je rodilo petoro otrok. Leta 1934 sta si zgradila ljubko hišico Na polju v Žireh. Obdobje med obema vojnama je najbolj bogato v njegovem ustvarjanju na vseh področjih, posebno izrazito pa v glasbenem ustvarjanju. Orgle so bile prve, ki so ga zaposlovale, vodil je razne pevske zборе takratnega Prosvetnega društva, sokolski orkester, bil zaposlen pri žirovski hranilnici in pridno komponiral. V glasbenih tiskih: *Cerkvenem glasbeniku*, *Pevcu*, *Zborih*, in v samozaložbi so izšla mnoga dela, napisana za moške zборе, mešane

zbores, za glas in klavir. Oddih pa mu je dajal domači vrt, ki ga je vedno skrbno obdeloval in v njem prisluhnil naravi ali se v njej odpočil.

Ob drugi svetovni vojni se je moral skladatelj marsičemu odpovedati; glasbi se ni. Za mitinge je pripravil nove mladinske pesmi, saj glasovi zanje so bili. Po končani vojni vihri je bil že v juniju 1945 nastavljen za učitelja petja na osnovni šoli v Zireh. Po neprostovoljni preselitvi pa je še to šolsko leto poučeval na glasbeni šoli v Celovcu.

Leta 1947 se je vrnil v Ziri in se zaposlil v komaj ustanovljeni tovarni športnih čevljev v Zireh. V začetku leta 1950 je bil starostno upokojen. Ko ni imel več stalnih delovnih obveznosti, se je še močneje oprijel glasbe. Zaradi pomanjkanja strokovnih učiteljev glasbe je takoj sprejel honorarno poučevanje na glasbeni šoli. Poučeval je teorijo, vodil šolski zbor, zunaj šole še orkester in moški zbor, vmes je komponiral. Veliko skladb je tedaj pripravil za mladinske zборе. Pred začetkom leta 1955 se je drugič upokojil, a miroval ni. Srečamo ga pri vajah cerkvenega zbora, vadil je z mešanim zborom, načeljeval pihalni godbi Alpine, prirejal zanj skladbe in jo vodil do leta 1965. Tega leta ga je odlikoval predsednik Tito za zasluge za narod s srebrno zvezdo. Od tedaj so prihajale od vsepovsod zahvale, priznanja, nagrade. Med temi mnogimi leta 1972 velika plaketa občine Skofje Loke za 60 let prizadevnega in uspešnega dela na področju vokalno instrumentalne umetnosti in vodenja pevskih zborov v Zireh; leta 1974 medalja papeža Pavla VI. za ustvarjalno delo v cerkveni glasbi; za leto 1975 Prešernova nagrada gorenjskih občin; leta 1977 posebna zahvala Alpine ob 30-letnici pihalnega orkestra. Za uspešno in dolgoletno delo v glasbeni dejavnosti je skladatelj prejel tudi Gallusovo zlato značko in plaketo. Med osebnimi zahvalami in čestitkami ob različnih jubilejih pa je prisrčna čestitka zvestega tovariša Luke Kramolca, ki mu zagotavlja: »Z nobenim purgarjem ne grem jaz taut.« in z verzom: »Če bi vsi po svetu kramljali, kot midva sva, Tone, doslej; prepri človeški uravnali po zemlji takoi bi se vsej.«

S Kramolcem sta bila prijatelja po glasbenih vezeh in po rojstni pokrajini.

Ze zelo zgodaj se je seznanil tudi z Zorkom Prelovcem, takratnim urednikom revije Naši zbori, potem z Martinom Zeleznikom, Mirkom Preglom, Blažem Arničem in drugimi. Prezgodnja smrt Slavka Ostrca je pretrgala prijateljske in koristne vezi, saj skladatelj sam priznava, da mu je večkrat razlagal najnovejše moderne smeri »ki jih pa takrat še nisem razumel.«

Za našega umetnika velja ugotovitev, da je človek minljiv in da so le njegova dela njegov spomin. To so skladbe, Veliko jih je natisnjenih po raznih revijah. Samo v *Cerkvenem glasbeniku* je izšlo 40 del, 11 dopisov, 3 članki in 18 ocen njegovih del. Veliko del je izdal v samozaložbi. Pri založbi Carrara v Bergamu so izšli preludiji. Veliko različnih del je v rokopisu, nekaj skladb pa je za vedno izgubljenih. Po ne natančnih ugotovitvah je skladatelj ustvaril preko 300 lastnih del. Priredbe svojih ali tujih avtorjev pa bodo povedano število krepko povečale. Okrog 120 skladb je posvetne vsebine ostale pa so orgelske in cerkvene. Točno ugotovitev vseh umetnikovih del čaka še strokovnjaka, ki bo iz obsežnega opusa mogel oceniti skoraj sedemdesetletno skladateljevo ustvarjanje. Glasbenikom kot »poslednjo voljo« pismeno naroča: »Veseli bom, če bodo moji nasledniki moje delo na glasbenem polju čvrsto in z veseljem nadaljevali v novih glasbenih tokovih.«

Tako je ustvarjal in deloval Kopičev Anton (tako se imenuje njegov rojstni dom) v Zireh, kjer je na naglo umrl 11. julija 1981, dva meseca prej, preden je dopolnil 87 let.

Žirovci smo ga sprejeli za svojega in z njim živeli. Vsak ga je poznal, saj je veliko družin, katerim je bil že tretjemu rodu zborovski glasbeni učitelj. Poznali smo ga kot mirnega, prizanesljivega moža. Imel pa je še eno lastnost, ki jo pogrešamo pri mnogih — točen je bil zmemom, naj so bile vaje ali zmenek.

Vsi Žirovci, kakršni koli že smo, hvaležni smo mu, da se je vselej vrnil v Ziri in hotel ostati z nami, pri nas ustvarjati in z nami počivati na dobračevskem pokopališču.

Alfonz Zajec